

АДОЛАТ ҲАМИША ҲАМРОҲИМИЗ БЎЛСИН!

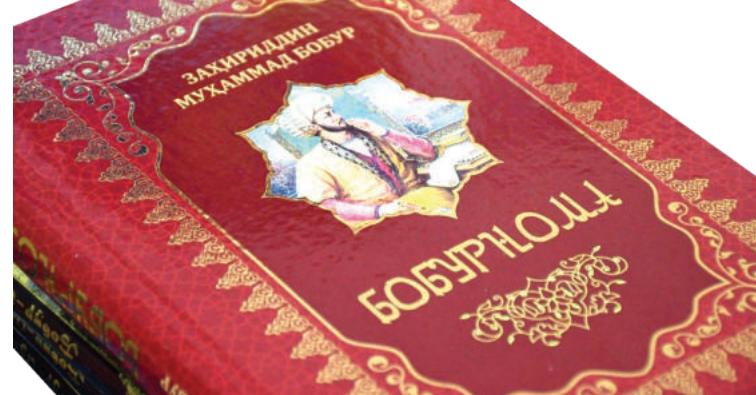
Робахон МАХМУДОВА,
Ўзбекистон “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши
раиси, Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги партия фракцияси раҳбари

Бундан 30 йил аввал Ватанимиз сиёсий саҳнасида “Адолат” аталмиш, номи ўзига хос ва мос сиёсий куч пайдо бўлган эди. Партия ўтган йиллар мобайнида самарали, сермазмун фаолият юритиб келганига ҳаммамиз шоҳидмиз. Энг аҳамиятли жиҳати эса, биз, ҳаммамиз мана шу жараённинг ҳам бевосита, ҳам билвосита иштирокчиларимиз.

Ҳаммамизга яхши маълумки, ўтган асрнинг тўқсонинчи йиллари ўрталарига келиб мустақил Ватанимизнинг янада тараққий этиши йўлида ҳуқуқий демократик, ижтимоий давлат ва барча учун фаровонлик таъминланган адолатли фуқаролик жамиятини қуришнинг социал-демократик моделини таклиф этувчи сиёсий кучга эҳтиёж ва талаб уйғонганди. Шу эҳтиёж ва талаб ҳосиласи ўлароқ, 1995 йилнинг 18 февраль куни пойтактимиздаги “Киночилар уйи”да Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партиясининг Биринчи таъсис қурултойи бўлиб ўтди.

2

Захиридин Муҳаммад Бобур таваллудининг 542 йиллиги

Фракция йиғилиши

Яширин иқтисодийётнинг олди олинади

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси йиғилишида дастлаб “Ўзбекистон – 2030” стратегегисининг “Атроф-муҳитни асраш ва “яшил иқтисодиёт” йилида амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги фармонининг мазмун-моҳияти муҳокама қилинди.

Кўзум уйи юзидин мусаввар бўлди,
Бу важҳ била кўнгул мунаввар бўлди.
Юз шукрки, Бобур киби ошиқликда,
Ҳар неки тилаб эдим — мусассар бўлди.

3

Хаттингни кўруб, кўнгулга ҳайрат бўлди.
Шеъринг эшишиб, жонега мусаррат бўлди.
Бу неча маҳал тагофул эттинг, демагил,
Толеъ йўқ эдики, мунча гафлат бўлди.

4

Номанги, тириклигим нишони эрди,
Ҳар сатри ҳаёти жосвидони эрди.
Ҳар лафзида ошкор юз ҳарфи вафо,
Ҳар ҳарфда юз меҳр ниҳони эрди.

5

Эшишса киши бу шўру шеван, не дегай?
Доим бу тарийқ ичкуни кўрган не дегай?
Душман сўзига кирма, эшиш дўст сўзин,
Эшиш маса сўзни дўст, душман не дегай?

6

Муносабат

ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИНИНГ ЯНГИЧА РИВОЖЛАНИШ МОДЕЛИ

ХАЛҚНИНГ ҲАҚИГА ХИЁНАТ КИЛМАНГ!

7

ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИНИНГ ЯНГИЧА РИВОЖЛАНИШ МОДЕЛИ

Бугунги глобал иқтисодиётда давлатлар ўртасидаги ракобат нафақат табиий ресурслар ёки молиявий имкониятлар, балки интеллектуал салоҳият, инновацион тафаккур ва билимга асосланган ривожланиш модели орқали белгиланяпти. Йирик иқтисодиётга эга давлатлар асосий устунликни замонавий таълим тизими, иммий тадқиқотлар ва инсон капиталига инвестиция киритиш орқали кўлга киритмоқда.

Илҳомжон ТЎХТАСИНОВ,
Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари
университети ректори, профессор

Жаҳон банки ҳамда "McKinsey Global Institute" тадқиқотларига кўра, XXI асрда иқтисодий ўсишининг асосий омили меҳнат бозорида рақобатбардош ва янги технологияларга мослаша оладиган кадрларни тайёрлаш билан боғлиқ кечади. Бу борада етакчи давлатлар таълим тизимиш шунчаки академик билим бериш модели тарзида эмас, балки инновациялар генератори сифатида кўришмоқда.

Қолаверса, ҳозир иқтисодиёт билан асосланган, технологиялар эса меҳнат бозорини қайта шакллантираётган давр. Жаҳон банкининг хисоботларига кўра, XXI асрнинг иккичи ярмига келиб, меҳнат бозорида етук, имлий кадрларга бўлган талаб 10-15 йил мобайнида тубдан ўзгарби боради. Айтайлик, бугун оммалашаётган мутахассисларга 2030 йилга бориб талаб камайши ёки янги форматда шаклланиши мумкин. Демак, университетлар эндилидаги нафақат таълим бершига, балки талабаларни юкоридаги ўзгаришларга тайёрлашга ҳам энтиборларни қартишлари лозим.

Энг муҳими, дунёдаги энг ривожланган таълим моделлари назария ва амалий ўртасидаги чегараларни ўйқутиб, саноат, тадқиқот ва таълимни ўғулнаштиришга қартилган. Бу борада Малайзия таъкидаси ётвигарайо: ўшбу мамлакат таълимни иқтисодиётнинг реал эҳтиёжлари билан интеграция килиш, университетларни тадқиқот марказларига айлантириш ва ёшларни ҳалқаро меҳнат бозорига тайёрлаш бўйича самарали моделларни жорий этган.

Малайзия олий таълим тизими сўнгги йигирма йил ичидаги кескин ривожланиши, глобал рейтингларда юқори ўринларни эгалтларни бошлади. "QS World University Rankings – 2024" маълумотларига кўра, "Universiti Malaya (UM)" дунёнинг энг кучли 100 университети қаторига кирди, "Universiti Putra Malaysia (UPM)" эса тадқиқот ва инновация борасида катта муваффакиятларга ёршидиди. Бу мамлакатнинг таълим модели анъанавий ёндашувлардан кечиб, инновация ва тадқиқотларга асосланган экотизимга айланди.

Шу нутқаназардан, Президенти мизнинг Малайзияга расмий ташрифи доирасида университетимиз делегацияси ҳам ушбу давлатда бўлиб, олий таълим тизими билан яқиндан танишиди. Шунингдек, Таълим сифати аккредитация агентлиги директори, профессор Мухаммад Шатар Сабран

билан мулоқотда ҳалқаро аккредитациянинг босқичлари, талаблар ва жаҳарёни ёнгиллаштириш бўйича келишувга ёршидик. Бу факат ҳалқаро таъкид ўрганиши эмас, балки миллий таълим тизимига умумёттироф этилган ҳалқаро нормаларни жалб килиши, пировардида, ҳалқаро алмашинув дастурларни амалга ошириб, кадрларни меҳнат бозори эҳтиёжларига мослаштириш билан аҳамиятли бўлади.

Бугунги глобаллашув шароитида мамлакатимиз олий таълим тизимишни ҳалқаро майдонда тан олиниши ҳар қаёнгидан ҳам муҳим. Таълим сифати, имлий тадқиқотлар самарадорлиги ва ҳалқаро алоқалар кўлум университетлар рейтингни ва битирувчиларининг келашақидаги имкониятларни белгилаб беради. Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетининг асосий стратегик мақсади ҳам миллий таълим тизимимизни жаҳон стандартларига мос равишда такомиллаштириш, ҳалқаро таълим маконида муносаби ўрин еглалашдан иборат.

Ҳозирги кунда дунёнинг ривожланган давлатларидаги таълим сифатини кафолатлаш ва ҳалқаро миқёсда тан олинишига асосий таймиллардан бири сифатида қаралади. Ҳалқаро аккредитацияга эга университетларнинг дипломлари дунё бўйлаб тан олиниади, битирувчилари хорижда ўқиш ёки ишга жойлашида кўшимча ағзалар, имтиёзлар ва имкониятларга ёга бўлади. Малайзия таъкидаси шуни кўрсатади, ҳалқаро аккредитацияга эга университетлар нафақат ўкув жараёнини ҳалқаро стандартларга мослаштириди, балки иқтисодий жиҳатдан ҳам ўз мустакилларни мустаҳкамлайди. МҚА агентлиги билан бўлиб ўтган учрашуда таълим сифати бўйича белгиланган талаблар, аккредитация жараёни ва ағзаларликлар мухоммада килинди.

Аkkreditatsiyadann ўтиш университет учун қўйидаги имкониятларни яратади:

- битiruvchilarimiz diplomlarining ҳalқarо mайдonda tan olinishi – bu ularning ҳalқarо meҳnat bозорiga tajribasi;
- ўкуv dasturlarining ҳalқarо standartlarda mosligi – bu taъlim jaraёniни zamonaviy va innovatsion ёnداшuvlar orqali takomillashтиriшcha xizmat qiladi;
- universitetning ҳalқarо reytinqlarida ўrini mустаҳкамlaш –

хорижий инвесторлар ва ҳамкорлар учун жозибадорликни оширади.

Шуни тан олиш керакки, Ўзбекистонда олий таълим соҳаси дунё таълим маконига интеграциялашиб жаҳарёнида турли тўсикларга дуч кельмоқда. Шу боис, талабалар алмашинуви, кўшма таълим дастурлари ва имлий ҳамкорлик лойиҳаларида ҳалқаро аккредитацияга эга бўлиш таълид. Шунинг учун ҳам бу жаҳарёни тезлаштириш университетимиз учун стратегик аҳамият касб этади. Университетимиз барча ўналишилар бўйича ҳалқаро талабларга мос келадиган таълим тизимини шакллантириш ўйлаб иш олиб бормодга.

Шунингдек, Малайзиянинг INTI Xalqaro Universitesi de Dewan Bahasa dan Pustaka таълим ташкилоти билан ҳамкорлик бўйича ҳужжатлар имзоланди.

**Малайзиянинг
ИНТИ ҳалқаро
университети ва
Деван Баҳаса даи**

**Пустака таълим ташкилоти
билин ҳамкорлик бўйича
хужжатлар имзоланди.**

**Натижада малай тилининг
университетимизда ўқити-
лишини қўллаб-қувватлаш ва
ўкув дастурларини бойитиш,
талабалар алмашинуви ва
кўшма таълим дастурларини
йўлга қўйиш (бакалавр 2+2,
магистратура 1+1)**

**Малайзияда магистратура ва
докторантурда босқичларида
имлий тадқиқотларни олиб
бориш учун имкониятлар
яратиш бўйича келишувлар
имзоланди.**

Бугунги глобал тенденцияларни инонгатга олсан, университетлар ҳалқаро майдонга чиқмас экан, миллий даражада ҳам рақобатбардош бўлиши кийин. Малайзияда имзоланган ҳамкорлик битимлари, ҳалқаро аккредитация жараёнининг бошланishi – ўзДЖТУнинг ҳалқаро даражага чиқиши ўйлайдаги муҳим қадам бўлади. Келажакда бу жараённи янада кенгайтириш ва бошқа нуфузли ҳалқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлашимиз зарур.

КўП ҚИРРАЛИ ШЕРИКЛИКНИНГ янги “ўсиш нуқтамлари” белгилаб олинди

Кейинги йилларда Ўзбекистон ва Малайзия ўртасида турли соҳалардаги муносабатлар икки давлат раҳбарларининг сиёсий иродаси туфайли янги босқичга кўтарилимоқда. Ўзаро манбаатли савдо-иктисодий ва маданий-гуманинтар алоқалар мустаҳкамланмоқда. Хусусан, икки томонлама товар айрбошлаш ҳажми бир неча баробарга ошиб, Ўзбекистон худудида Малайзия капитали иштироқидаги кўшма корхоналар сони қарийб 40 тани ташкил этмоқда.

**Муҳаммад ВАЛИЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
“Адолат” СДП фракцияси аъзоси**

Давлатимиз раҳбарининг Малайзияга расмий ташрифи икки томонлама муносабатлар тарихида янги даврни очиб берди. Сабаби, ташриф чоғида "Стратегик шериклик йўлида икки томонлама ҳамкорлик чуқураштириш тўғрисида кўшма баёнот" имзоланди. Шунингдек, бир катор муҳим ҳужжатлар — олий таълим, соглини сақлаш, маданият, "ақлли" шаҳарларни ривожлантириш соҳаларидаги битинг ва баённомалар қабул қилинди.

Таъкидлаш жоиз, мамлакатаримиз географик жиҳатдан бир-бираидан олип бўлишига қарамади, транспорт ва логистика имкониятлари кенгайиб бормоқда. Пойтахтлар ўртасида деярли ҳар куни тўғридан-тўғри авиакатновлар амалга оширилимоқда. Бўлиб ўтган музокараларда мавжуд захиралар чуқур таълид килиниб, кўп қиррали шерикликнинг янги “ўсиш нуқтамлари” белгилаб олинди.

Хусусан, товар айрбошлаш ҳажмини каррасига ошири, имтиёзли савдо тўғрисидаги битимни ишлаб қиши, ўзаро кўргазма ва ярмаркалар ўтказиши бўйича учрашувларга ёршилди. Кўшма лойиҳаларнинг саломкли портфели шакллантирилди. Саноат кооперациясида дастури ишлаб қишилди.

Яна бир муҳим масала. Президентимиз Шавкат Миризёев ва Малайзия Боз вазири Айвар Иброям "Petronas" корпорациясининг бош карорхоги – "Twin Towers" биносига ташриф буюриб, компания президенти Мухаммад Тавғик билан учрашуда ўтказди. Нефть-газ, нефть-киме ва ҳайта тиқлапи нуғучи энергетика соҳаларида етакчилардан бири ўтган ушбу глобал компания билан ўзаро манбаатли ҳамкорликни ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди.

Давлатимиз раҳбари хомашени чуқур қайта ишлаш ва "яшил" энергетика лойиҳаларни амалга ошириш борасидаги истиқболи режаларни қўллаб-қувватлаши. Шунингдек, геология-қидирив ишларини олиб бориш ва истиқболи углеводород конпарини ўзлаштириш, карбонат анигидрид газини ушлаб қолиш ва сақлаш бўйича илгор технологияларни жорий этиш, "Petronas" университети негизидаги юқори малакали кадрлар тайёрлашустувор вазифалар сифатида қайд этилди.

Биз бугун янги давр, инновациялар, таълим ва ўзаро англашув даврни остонасида турбимиз. Ҳамкорликнинг ўшбу ноёб механизми Ўзбекистон – Малайзия ҳамкорлигини янада ривожлантириш учун хизмат қиласди.

Депутат минбари

ҲАЛҚНИНГ ҲАҚИГА ХИЁНАТ КИЛМАНГ!

Мамлакатимизда озиқ-овқат маҳсулотлари орасида нонга талаб катта. Нон юртимизда ризқ-рўзимиз сифатида доимо улуғланади. Аксарият ҳолларда рўзгорниг бутлиги ҳам нон билан белгиланади. "Ноннинг ушоғи ҳам нон", дея унинг эъзозланиши бежиз эмас. Шунинг учун уни тайёрлашдан тортиб, аҳолига етказиз бериш жараёнига қадар алоҳида эътибор берилади.

**Мақсад ҚУРБОНБОЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
“Адолат” СДП фракцияси аъзоси**

Шундай экан, бугунги кунда жойларда аҳолини нон маҳсулотлари билан таъминлашади жараён қандай кечмоқда? Тайёрлашадиган нонларнинг сифати, маҳсулот миқдори, унга кўшилган кўшимча маҳсулотлар мөъёри талаблар даражасидами? Улар истеъмолчиларни контираштирипти?

"Адолат" СДП фракцияси аъзоси бўлган депутатлардан бир

гурухи бу борада қилинадиган ишлар билан танишиш мақсади Бухоро вилоятида бўлди.

Аҳоли билан ўтказилган учрашувларда нон(буханка)нинг сифати ва нархлари ўрганилиди. Бухоро шаҳар "Тўқимачилик" бозорида ўтказилган ўрганишларда бозорда сотилаётган нон(буханка) маҳсулотлари стандарт талабларига риоя этилмасдан 450 грамм қилиб этиштирилаётгани аниқланди. Ҳатто беъзи нон маҳсулотларининг оғирлиги 420 граммни ташкил этган. Яны ўтчагча ҳар бон(буханка)дан 70-80 граммдан маҳсулот уриб колинган. Натижада ҳар бир нон маҳсулоти учун 300 сўмдан маблағ ноконуний ўз-

**Бухоро
шаҳар**
“Тўқимачилик”
бозорида ўтказилган
**ўрганишларда этиштирилаётгани нон(буханка)нинг оғирлиги 500 грамм
бўлиши белгиланган**
бўлишига қарамайди,
айрим тадбиркорлар
томонидан бозорда
сотилаётган нон(буханка) маҳсулотлари
стандарт талабларига
риоя этилмасдан 450
грамм қилиб этиштирилаётгани аниқланди.
Ҳатто беъзи нон маҳсулотларининг оғирлиги 420 граммни ташкил этган.

лишига қарамайди, айрим тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқилган ингредиентларни сифатига ҳам бўлиши, балки ишлатиладиган ингредиентларни сифатига ҳам бўлиши, аҳолига етказишида шакллантиришади. Сифати нон одатда энергия манбаи бўлиб, организмнинг турли эҳтиёжларини кондириди. Ноннинг ўзига хос таъми бўлиши учун унданга хомашелар юқори сифатига эга бўлиши керак. Шу билан бирга, нон ишлаб чиқаришда давлат томонидан белгиланган санитария-гигиена талабларига риоя этиш лозим. Акс ҳолда, ишлаб чиқаришда нонга оғирлиги 420 граммни ташкил этадиган. Ҳатто беъзи нон маҳсулотларининг саломлигига салбий таъсир кўрсашиби мумкин.

Оқоридагиларни инобатта олиб, мамлакатимизда озиқ-овқат маҳсулотларини этиштиришади, айниска, нон маҳсулотларини аҳолига етказишида кучайтириш лозим, деб хисоблаймиз. Шу билан бирга, соҳада давлат томонидан ваколат

Партия ташкил топган дастлабки йилларда баъзи юртшодларимиз янги сиёсий кучнинг "Адолат" деб номланishiдан мақсад нима эканлигини биз фаоллардан сўрашар эди. Мен ҳеч иккимасдан мазкур сиёсий куч жамиятимизда адолат мезонининг бузилишига қарши иш олиб боради, деб жавоб берар эдим.

"Адолат" СДП илгари суроётган адолат ва қонун устуворлигини таъминлаш борасидаги ғоялари Президентимиз саъй-ҳаракатларига ҳамоҳанг эканлиги билан аҳамиятлайдир. Зеро, "Биз ислоҳотларимизнинг илк кунлариданоқ инсон қадрини улуғланиши энг олий қадрият сифатида эътироф этдик. Янгиланган Конституциямизда ҳам Ўзбекистон ҳуқуқий давлат эканлигини муҳрлаб қўйдик. Ягона мақсадимиз – адолат ва қонун устуворлигини таъминлаш орқали ҳалқимизни рози қилиши", дейди давлатимиз раҳбари.

ҲАҚИҚАТ ТАНТАНАСИ УЧУН КУРАШАЁТГАН ПАРТИЯ

**Абдуқаҳор АҲМЕДОВ,
Қашқадарё вилоят кенгаши фахрийси**

Дарҳақиқат, ўтган йиллар "Адолат" СДПнинг вилоят кенгаши ташкилини жиҳатдан ўзини ростлаб, танилишида, нуғузи ва салоҳијати ортишида, одамлар меҳри ва ишончини қозонишида муҳим давр бўлди. Дастлаб 8 нафар аъзо ва битта бошланғич партия ташкилоти билан иш бўлди. Дастлаб 8 нафар аъзо ва битта бошланғич партия ташкилоти билан иш бўлди. Шундай мамнуният билан кайд этмоқчиманки, партиянига хайдироҳоҳлар, қизиқувчиҳлар кўпайб, улар сони ҳам ўз мингадан ортиб кетди. Айниқса, 2019-2024 йиллар партия учун ҳар томонлама ўсиш даври бўлди. Шу боисдан 2024

айлода бўлиб ўтган сайловлардан кўнглимиз тўлди.

Мен партиянига вилоят кенгашига карий 10 йилдан ортироқ қўйдик мобайнида раҳбарлик қўйдим. Шу йиллар ичida "Адолат" СДП ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиб чиниқан 293 нафардан ортиқ ёшпар айни пайтда турди идора ва ташкилотларда муҳим иш ўрнларига ега бўлиб, намунални фаолият юритмоқдалар. Партияда тарбиянлаб, мустакил ҳаётга учирма бўлган ёшларнинг бири бугун саноатда, бошқача курилища, яна қайсиз ҳоким, ҳуллас, ҳалқ ҳужалигининг турли тармоқларида Янги Ўзбекистонни барпо этишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Шахсан ўзим ҳақимда

гашига депутат этиб сайлади. Мен партиядан бенинча миннатдорман. Шу кечакундузда Қашқадарё вилоят "Қизил ярим ой" жамияти раиси сифатида фаолият олиб бораётган бўлслам-да, партиянига вилоят кенгаши билан доимо алоқадаман. Партиянига тадбирларида иштирок этаман. Партия Сайловолди дастури ва ташабbusли лойҳаларини амалга оширишда баҳоли қудрат хисса қўшаюлман. Айниқса, партиянига "Кекса авлод ҳақида ғамхўрлик килиш – ижтимоий адолатинин бош мезони" лойҳаси доирасида ташкил этилаётган давра сұхбатлари, утрашувларда мунтазам иштирок этмоқдаман.

Ушбу кутлуг кунларда барча "адолат"чиларни партия ташкил топганига 30 йил тўлиши муносабати билан чин дилдан кутлаб, кейинги фаолиятларига улкан зафарлар тиљаб қоламан.

айтадиган бўлслам, тўғриси, "Адолат" СДП билан бирга ҳамнафас бўлиб, аспо кам бўлганим ўйқ. Обрўйимга обруй кўшилди. Ҳалқимиз иккى марта менинг ҳақими депутатлари вилоят Кенгашига дебуне кунга оширишга кўшидим.

Ушбу кутлуг кунларда барча "адолат"чиларни партия ташкил топганига 30 йил тўлиши муносабати билан чин дилдан кутлаб, кейинги фаолиятларига улкан зафарлар тиљаб қоламан.

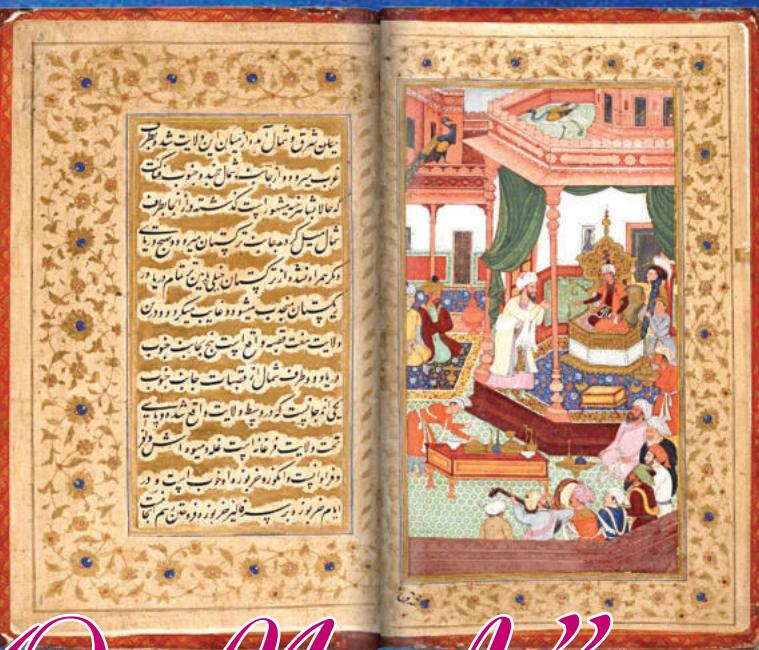
ҲАЁТИМ УНИНГ БАГРИДА ТОБЛАНДИ

Ўтган давр мобайнида партия тарафдорлари сони сезиларли даражада ортди. Ҳусусан, Жиззах вилоятида партия ғоя ва мақсадларини, лойӣҳаларини жойларда кенг тарғиб этиши, аҳолининг турли қатламларига чуқурроқ кириб бориш, ҳалқ орасида танилувчанлигини оширишда партия фаоллари самарали меҳнат қилиб келишганди.

**Шарофат ҚАРШИБОЕВА,
"Адолат" СДП Жиззах вилоят кенгаши
"Ёшлар қаноти" раиси**

Жиззах вилоят юридик техникумидаги таҳсил олган кезларим, Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси ташабbusи билан техникумимизда ўтказилган кўплаб тадбирлар, танловлар, мусобакаларда иштирок этиб, партия фаолиятига бўлган қизиқишим хайриҳоҳлика айланган ва партия аъзоси бўлишга аҳд қўйганман. "Адолат" партияси мақсад ва вазифалари билан яқиндан танишиб, бу менинг партиям эканига амин бўлганим. Айниқса, партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик-тандовининг 2018 йилги Республика босқичида фарҳар 1-уринни эгаллаганман. Мазкур танлов партиянига ўтказилган айланадан оғизи ҳамонида, яхши мадданий, соглом турмуш тарзи, хисмоний тарбия ва спорти тарғиб килишига қараладиган "Конституция билимдом" кўрик

Захиридин Мұхаммад
Бобур таваллудининг
542 йиллиги

“БОБУРЖОМА” билин Фарғона бўйлаб саёҳат

Мен Буюк Ипак йўлининг Марказий Осиё ҳудудидан ўтадиган қисми бўйлаб водийдаги Фарғона шаҳри ва тоғлар тарихини ўрганиш жараённида «Тузуки Бобурий»(«Бобурнома»)га дуч келиб қолдим. Қадимги карвон йўллари ҳамда Қобул ва Дехлига олиб борадиган йўллар шу ҳудуддан ўтган. Саёҳатчи ва саёҳатномалар муаллифи бўлганим боис кўпинча маълумот олиш учун «Бобурнома»га мурожаат қиласман.

**Сунита ДВИВЕДИ,
Буюк Ипак йўли саёҳатчиси, тадқиқотчи (Хиндистон)**

Чунки бу асардан Фарғона водийсининг Фарғона, Андикон, Шарқнинг Тошкент, Самарқанд, Қобул каби қадимги шаҳарлари ҳақида аниқ маълумот олиш мумкин. Бу шаҳарлардан Ўзбекистоннинг Афғонистон ва Хиндистон билан боғлайдиган йўллар ўтади. Бобурнинг она ватани бўлмиш Андикон Фарғона водийсида бўлбіл, у тогли Уш шаҳри билан якндан боғланган. Мен у ердан турбি Андикон гўзаллигига мафтун бўлдим. Ўзбекистон, Қирғизистон ва Афғонистон билан ғилған саёҳатим давомида Марказий Осиёning «Бобурнома»да тилга олинган шаҳарларида бўлдим. Марказий Осиё ерлари

ва айниқса, Фарғона водийси гўзаллиги Бобурни мафтун этган ва у қалами кучини дастлаб шу ерда синаф кўрган.

Захиридин Мұхаммад Бобур (1483-1503) тарихи олимлар томонидан кишини ўзига тортадиган жозибадор ҳукмдор сифатида, йўқ-йўқ, боскични сифатида эмас, балки шоҳлар шоҳи – шаҳаншоҳ сифатида тан олинган ҳукмдор сифатида таърифланадиган. Ҳиндистоннинг жазира мафтун бўлдим. Ўзбекистон, Қирғизистон ва Афғонистон билан ғилған саёҳатим давомида Марказий Осиёning «Бобурнома»да тилга олинган шаҳарларида бўлдим. Марказий Осиё ерлари

лар суполоси»га асос солди, фаровон турмуш ва мамлакат гуллаб-яшинаши учун пойдевор яратди. Илм-фар ва санъатнинг ривожланиши ҳукмдор томонидан кўллаб-куватланадиган салтанатта асос солди.

Олимлар Бобурни Умаршайх Мирзонинг меросхўри ва Буюк Амир Темурнинг чөвараси бўлган шаҳзодагина эмас, балки саргузашт талаб сайдхларнинг энг улуги сифатида кадрлайдилар. У нафқат жасур саркарда, балки ажойиб широҳ ҳамдир. Унинг дунё маданияти хазинасига қўшган хиссасини мўъказигина Фарғона давлати таҳтидан улкан ва қурдатли Ҳиндистон империяси таҳтига бошиб ўтган шахсий ҳаёт йўлини тасвирлаб берувчи «Тузуки Бобурий» ёхуд «Бобурнома» деб аталган хотираносизисиз тасаввур килиб бўлмайди. Бобур шахсияти Марказий Осиё билан Ҳиндистонни маънан боғлаб турувчи шаҳстадир. У шахсан кўлига қалам олиб, ўз ҳаёт йўлини ўз тилида баён килиб берган XV аср ҳукмдоридир. Уша пайтларда ўз ҳукмдорлик фаолитини муфассал тасвирлаб ёзиб, уни тарих саҳифалари мухлаб копдирган ҳукмдорлар камдан-кам топилади.

Бундай ишлар одатда сарой шоирларига топширилади. Ушбу хотираноманин дикката сазовор жойи шундаки, унда улуг ҳукмдорнинг ватанидан жудо бўлиши, мусоифир кортларда ватан соғинчи, ҳукмдорнинг ҳеч бир гердай-масдан оддий фуқаро қаторида турмуш ташвишларига дуч келиши, унинг ўз мавқеени тикишларни уни сақлаҳ қолиш учун интилишлари, бу йўлдаги омадсизликлари ва омад кулиб боксан онлардаги тантанада каби ажиб манзаралар мароқ билан тасвирланган.

Бобурни кўпинча тарихчилар Ҳиндистон таҳтини кўлга киритиши ва янги суполага асос солиши билан тарихда номи колган шахс, деб хото фикр юритадилар. Аслида унинг қаламига мансуб бўлган хотираномаси моҳир саркарданинг ғолибона юришлари саҳифаларида ёрқин нур сочиб турди ва дунё маданияти тарихидан муносиб ўрин олган. Унинг муаллиф сифатидаги ҳар соҳада мумкаммал билимга эга бўлган таржимиҳо ҳоли, саёҳ ва саргузашттаб лаъзувчи ва шоир сифатидаги қобилияти уни адабиёт соҳасида нозик дидри, тугал билимли хиоянавис сифатида кўз опдимизда гавдалантиради.

Шоир шеъриятида кўнгил образи

Захиридин Мұхаммад Бобур қисқа умр кечирганига қарамай адабиёт осмонидаги сўнмас юлдузга айланган буюк шаҳслардан бири. Унинг шеърияти бошқалардан тилининг равон ва ўйноқлиги, туйғулар ифодасининг самимий ва ҳаққонийлиги, бадиий тасвирнинг бетакор ва жозибадорлиги билан фарқланиб туради.

**Насиба БОЗОРОВА,
адабиётшунос**

Бобур нозиктаб шоир. Унда гўзалликнинг кўз илгамас нуқталарини кўриш, англаш салоҳияти бенҳиҳоя юксак. Унинг шеълари кишини табиат ва инсон руҳиятининг рангин манзаралари, ишқ ва ошиқлик кисмати, олам ва одам муносабатининг нозик асроридан хабардор этади. Бу шеълар кўнгилдан мудроҳ ҳисларни кўваби, ёлқин туйғуларни ўйтотади. Умр қиймати, инсонийлик шарафи, бурч ва масъулиятдан сабоб беради.

Бобур шеърияти – чархнинг жавру жағоларида тобланган, ғам ва аламлар ичра яшаш мөнгигита етган кўнгил икорлари. Шоир – шоир англашан ҳақиқиятлар, қалбидаги туйғу, сорғин, изтироб ва армонлар суврати. Бобур шеъларида бэвзан ошиқ бўлбіл ўз кисматидан, бэвзан дарвеш сифатида ўз холидан, бэвзизда эса ориф бўлбіл ўз камолидан сўз юритади. Чуончи улуғ шоир бир қатор шеъларида:

**Зулғифа кўнгел кўюб, паришион бўлдум,
Кўз олдурубон юзига ҳайрон бўлдум, –**
деб телба кўнгул мажоралари, ошуфтани ҳайрон, васлағ муштоқ ошиқ ҳолатларни қаламга олса, бошқа бир неча шеъларида ҳеч ким ва ҳеч нарсага тобе бўлмай, барча нарсадан узоқлашмок ниятини устун кўйиб:

**Хуш улким, ёрдин қатъ айланбон тарки диёр этса,
Жаҳон кезмай ишлаб қабрим тошига ёзғасиз...
Жағодур жонға бўлмоглиг мүқайяд олам аҳлига,
Хуш ул озодаким, элининг аросидин канор этса! –**
деб ҳуқм чиқаради. Бэвзизда эса гўшанишинлик ихтиёри этиб, «Боридин қатъ этиб, ул бирга қотилмас хаёл»ларга берилади:

**Гўшае тутсам, жаҳоннинг элидин ғам кўрмасам,
Истарам эл курмаса менинг мен ҳам кўрмасам.**

Шоир ғазалларида мана шу каби ошиқона, дарвешона майллар нечогли соғ ва самимий ифодаланган бўлса, орифона ўйтлар ҳам бенҳиҳоя оқил-

лик билан баён этилган. Бобурнинг ирфоний қарашлари, айниқса, маснавий ва руబойларидаги жуда ёрқин ифодаланган. Шоирнинг мазкур шеърларидаги илгари сурған умр, ёр-дўстларнинг ганиматлиги, бу дунёнинг «ғам емакка арзимас»лиги, хотидан дунё ёденинчириши лозимигига ҳақидаги қарашлари зуко китобхонда чуқур мулҳоза ўйғотиши табиий. Унинг ҳикмат дарражасига кўтарилиган:

Давлат учун кўнгулни зор этма!
Иззат учун ўзунгни хор этма –

каби мисрларни эса ўча вакт ўзининг қимматини ўйқотмаслиги тайин.

Бобур ишқий газалларида ҳам, маърифий шеърларидаги ҳам, қўйнгилни асос қилиб олади. «Унинг шеъриятида ифодасини топган илоҳий хис ва самимий туйғуларнинг бўнгалини шаҳнама сўзиги» да. У ўз шеъларида кўнгулнинг девона, тегла, шайдо, расво, мажзун, зору ҳайрон, кўлнинг гунчасидек таҳ-батаҳон» ҳолатларини жуда гўзал тасвирланган. Бу «маҳрами асрори»нинг ҳол ва ҳақиқатларидан сабоқ бериди, уни англашга даъват этган. Бобур ҳар қандай ҳолатада ҳам доимо кўнгилга таянган, кўнгилдан куч олиб, кўнгил ҳукми ила иш тутган. Қувонч сурурини ҳам, қайгу юкини ҳам у билан бўлишади. Ҳеч ким шоирга кўнгли қадар маҳрам бўлмалади. Бу даъвони хассос шоирнинг:

**Замона аҳли ичра, эй кўнгул, оё топилгайму
Саниндеқ дардлаймоу менингдек дардлаймуда?**

Ёки:

**Дўстлар, кўнгелумдагин қабрим тошига ёзғасиз,
Токи бирдек бўлгай ул ой ишқида ичу тошим, –**

каби шеъларида тола майнода тасдиқлайди.

Кўнгил ҳақида гап кетганда сўз ўз-ўзидан нафс, руҳ, сир билан бўлганинг кетади. Булағ инсонийлик қийматини белгиловчи, бири-бирига боғлиқ бўлган латиф борликлар. Тасавуфда бу хусусда кўп фикр билдирилган. Чуончи, Ҳожа Аҳори Валий «Рисола волидия» асаридан инсон ботинида нафс, қалб, сир каби мартабалар борлиги ва Ҳақ таоло уларнинг ҳар бирига ўзига хос фарқ ва камолга мусяссар этганини айтиб, шундай ёзади:

**Ботинига кўп анинг мартаба бор,
Мислу нафс-у дил-у сир гайри бўлор.
Ҳар бирга анга Ҳақ жалол,
Нисбате бирла ато қидди камол.**

Мирзо Бобур ҳам буни яхши англашади. Шу боис у ўз шеъларида кўнгил коми, кўнгил мақсади хусусида фикр билдирилган руҳ камолидан ва касифлик сабабчиз бўлган «нафснинг қасбига»дан ҳам сўз юритган. Шоир ғазалларида кўнгилнинг ишку маърифат тифайли мусаффо ва нурли ҳислар масканига айланниши билан қаторда, ҳоҳи ҳавас ортидан нафс комига тушшиб қолиши моҳирона тасвирланган. Шоир эътирофича, нафс одамдан бир лаҳза айри бўлмас душманидир. Нафснинг ризоси билан қилинган иш разолатдан ўзга нарса эмас. Шунинг учун шоир:

Нафс таесанини ром қил ўзунгга,

Қодир ўл ҳар на сўз деса сўзунга –

деб одам нафс отини жиловлаши, уни ўз измига бўйсундириши жоизлигини уқтиради. Шоир нафснинг ҳар қандай касбини руҳ олдида «ярамас» деб топади.

Умуман, Захиридин Мұхаммад Бобур кўнгил ва руҳ кимматидан баҳра олиб, тақдирнинг барча синовларни мардонавор енгган, ўз сўзи, ўз ўрнини топа олган буюк ва бетакор шахсият эгаси:

Инновация

“ЭЛЕКТРОН ҲУКУМАТ”дан “АҚЛЛИ ҲУКУМАТ”га ўтилади

Ўтган асрнинг охирларидан бошлаб бутун дунёда давлат маъмуриятлари ўз тузилмалари ва фолиият жараёнларини қайта кўриб чиқиш учун интернетдан фойдаланмоқда. Натижада давлат маълумотлари, хизматлари ва тўплланган натижаларидан онлайн фойдаланишга асосланган “Электрон ҳукумат” тизими давлат органлари ва фуқаролар ўтрасидаги ўзаро ҳамкорликни яхшилади.

**Абдужаббор ОБИДОВ,
ТДИУ рақамли иқтисодиёт кафедраси профессори, иқтисодиёт фанлари доктори**

Электрон ҳукуматни жорий этишнинг асосий омили маъмурӣ муссасалардан ташқаридағи субъектлар билан веб-иполовалар орқали ўзаро алоқада бўлиш учун интернетдан фойдаланиш имконияти бўлди.

Хорижий олимлар электрон ҳукуматни жорий этишнинг асосий омили маъмурӣ муссасалардан ташқаридағи субъектлар билан веб-иполовалар орқали ўзаро алоқада бўлиш учун интернетдан фойдаланиш имконияти бўлди.

Уларнинг фикрича, бу элементлар давлат органлари камаркада, сарфлаб, кўпроқ хизматлар кўрсатиш имконини беради. Амалда электрон ҳукумат маъмурӣ жараёнларни рақамли жараёнларни аломатларни беради, ўтрадаги маъсарни кискартиди.

Амалда электрон ҳукумат маъмурӣ жараёнларни рақамли жараёнларни аломатларни беради, ўтрадаги маъсарни кискартиди.

Шу билан бир каторда электрон ҳукуматни жорий этиш бўйича жаҳон таҳжирасини чукурроқ таҳлил қилиш натижасида беъзи муаммоларни беради.

Шу билан бир каторда электрон ҳукуматни жорий этиш бўйича жаҳон таҳжирасини чукурроқ таҳлил қилиш натижасида беъзи муаммоларни беради.

Электрон ҳукумат ахборотдан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш ва коррупция компонентини кисман кискартириш билан бирга, айрим ҳолларда давлат бошқарувини тузилмаларида ҳам муввафқиятни кўрсатириш таъсири ўзгариши мусхиликни амалга ошириш соғ маросим ҳаракатирига ёга бўлиб, ташкилотларни замон билан ҳамнафас эканини кўрсатиган хизмат қилинди.

Халқаро миқёсда “Электрон ҳукумат” лойиҳасининг 50 фоиздан ортига муввафқиятисиз, 35 фоизи эса тўлиғ лаъзоми

Буюк шоир “КАШФИЁТ”лафи ға ЭЪТИРОФЛАР

Сўз мулкининг сultonига айланган Алишер Навоий нафақат ўлмас асарлари билан, балки таҳаюот оламининг кучи билан инсонлар қалбини ром этган улуг ижодкор, келажакни хаёлот кўзгусида кўра оладиган етук қашшоф эди. Унинг беш ярим аср иллари ёзган асарларида бугунги кун технологиясига оид янгиликларни қашф қилганини ўқиб, бунга ишонч хосил қиласиз. Мана, улардан баъзилари:

ЭСКАЛАТОР. “Сабъаи сайёр” достонида Зайд ҳакидағи ҳикоя келтирилди. Зайдга подшоҳ таҳт ясашни буюради. Подшоҳ таҳтнинг биринчи зинасига оёқ қўйса, зинанинг ўзи уни таҳта олиб чиқиб қўяди.

ТЕЛЕВИЗОР. “Фарҳод ва Ширин” достонида “жоми Жамшид” ҳақида гап боради. У тўрт юздан ортиқ олим томонидан қашф қилинган бўлиб, инсонга хоҳлаган одамини истаган вақтда кўрсата олган.

РОБОТЛАР. Фарҳод Юнонистонга сафар қилганида у ёнгиси керак бўлған тўсиклардан бири темир одамлар эди. Темир одамларнинг ўртасида энг кучлисининг кўксидаги кўзгу бўлиб, Фарҳод ёйи билан ана шу кўзгуни нишонга олиши керак эди. Агар у нишонга тўғри урса, марказдаги темир одамнинг атрофидаги юзта темир одам хам у билан бирга йиқилган.

ОЛОВГА ҚАРШИ МАХСУС ЁФ. Достонда Фарҳод яна бир мушкул вазифа – оғиздан ўт сочувчи даҳшатли дев Ахриманинги енгиси керак эди. Дошишманд Суҳайло бутун умри давомида тоғдаги гиёхлардан оловга қарши ёғ йигади. Фарҳод Ахриман билан жангта чиқишидан аввал ўзининг ва отининг танасига ана шу ёғни суради. Натижада олов унга таъсир қилмайди. Бугунги кунда биз фильмларда ёнаётган ҳолатда югураётган актёrlарни кўрамиз. Актёrlар танасига маҳсус ёғ суриг олишгани учун уларга олов ҳеч қандай таъсир қилмайди.

ТЕЛЕСКОП. Фанда телескоп XVII асрда Галилео Галилей томонидан қашф этилган. Навоий достонида эса у – ердан осмонни кузатувчи қурилма эмас, осмондан ерни кузатувчи қурилма – нуқ сифатида тасвирланган.

Мутафаккир ва шоир бобомизнинг хотираси, унинг маънавий меросининг ахамияти нафақат ватанимизда, балки якин ва узоқ хориж мамлакатларида ҳам эъзозланади ва эътироф этиб келинмоқда. Кўйидаги маълумотлар бунинг ёрқин ифодасидир.

Москва шаҳрининг Серпуховская майдонидаги боғхудудида 2002 йил ноябрь ойида шоирнинг 4,5 метр баъландиқдаги ҳайкали ўрнатилди.

Тоҷикистон Республикасининг Душанбе шаҳридаги Навоий номи билан аталадиган бўгда 2018 йилда Алишер Навоий ва Абдураҳмон Жомий ҳайкали қад ростлади.

Қозогистоннинг Остона шаҳри марказида 2023 йил август ойида баландлиги тўрт метрдан ортиқ бўлган Алишер Навоий ҳайкали ўрнатилди.

Токиодаги Сока университети ҳудудида 2004 йилда Алишер Навоий ҳайкали очилди.

Минск шаҳрида 2019 йилда Алишер Навоий бюсти ўрнатилиди.

Шанхай университетида Алишер Навоий ҳайкали 2017 йилда Ўзбекистон ва Хитой ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганинг 25 йиллиги шарафига очилди. Бронздан ясалган ёдгорликнинг баландлиги 3,6 метр, пойdevori 1,8 метрдан иборат.

Сеулдаги Алишер Навоий бюсти 2021 йил 16 деқабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Корея республикасига давлат ташрифи арафасида очилди.

Боку шаҳридаги Алишер Навоий ҳайкали 2008 йил сентябрь ойида ўрнатилди.

Алишер Навоийнинг Ўзбекистондан ташқарида пайдо бўлган биринчи ҳайкали Қирғизистоннинг Ўш шаҳрида 1968 йилда барпо этилган эди.

Венгрияning Лакитеlek шаҳрида 2024 йил 14 октябрь куни Алишер Навоий бюсти очилди.

2024 йил 1 сентябрь куни Анқара шаҳрининг Кечиурен туманида Алишер Навоий ҳайкалини очилиши бўлиб ўтди.

Алишер Навоий номли юк кемаси 1969 йилда Югославияда қурилган бўлиб, узунлиги – 159,45 метр, кенглиги – 21,25 метр, юк симими – 10 204 тоннани ташкил қилган. Ушбу юк кемаси 1999 йилга қадар дунун океанларида сузган. Айни дамда фойдаланишдан чиқарилган.

Ҳайкалтарош Равшан Миртоҷиев томонидан яратилган “Алишер Навоий” ҳайкали АҚШнинг Вашингтондаги Конгресс кутубхонасида қўйилган. Ҳайкал 2007 йилда ўрнатилган.

Алишер Навоий кратери – Меркурий сайдерасидаги кратерлардан бири – Номи. Координатлари – 59,0° шимолий кенглиқ, 200° шарқий узунлик, диаметри – 66 км.

Кратер Халқаро Астрономия иттифоқи томонидан Алишер Навоий номига кўйилган.

Ўзбек ҳалқи Алишер Навоийнинг бебаҳо икодий мероси туфайли ҳақли равишда дунёдаги буюк адабиёт яратган миллатлар қаторидан жой олди. Туркий оламда ундан олдин ҳам, кейин ҳам бундай буюк соҳиби қалам чиққани ўйқ.

Республика Маънавият ва маърифат маркази
Тўрткўл туман бўлинмаси раҳбари,
Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси
депутати
Жонибек СЕТТИЕВ тайёрлади

Бош мухаррир: Ислом ҲАМОРОЕВ

Муассис: “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаси

QR коди
орқали
газетанинг
электрон
вариантини
юклаб олинг!

Робахон МАХМУДОВА

Бахром АБДУХАЛИМОВ

Наримон УМАРОВ

Мухаммад АЛИ

Гавҳар АЛИМОВА

Мухаррам ДАДАХОДЖАЕВА

Тахрир ҳайъати:

Кодир ЖЎРАЕВ

Зухра ИБРАГИМОВА

Тошибулат МАТИБАЕВ

Тальят МУРОДОВ

Абдукамол РАҲМОНОВ

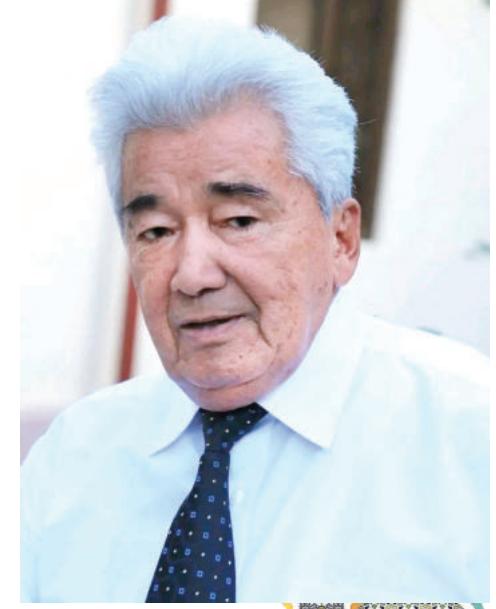
Собир ТУРСУНОВ

Котибият – 71 288-42-14 (144); 90 900-72-15
Кабулхона – 71 288-42-12 (141)

Газета 1995 йил 22 февралдан
чиқа бошлаган

Навбатчи мухаррир – Камол Матёкубов
Масъул котиб – Абдугани Содиков

14 февраль –
Ўзбекистон
халқ шоири
Омон МАТЖОН
таваллуд топган
кун

Эҳтиром

Ер оҳиста кезар экан самода,
Тинчлик деган зўр неъматга бош эгдим.
Барча ҳалқлар ҳур яшасин дунёда,
Эркин дўстлик, тенг қудратга бош эгдим.

Тонг босқони алвон нурлар учириб,
Қир базмига лола отар жўши уриб,
Гоҳ хаёл, гоҳ ҳақиқатга тўш уриб,
Инсон яшар бу ҳикматга бош эгдим.

Чакмоқ билан қайраб төвлар зангини,
Ҳар бир гулга қайтарди ўз рангини.
Эскини ёд этиди, кўллаб янгини,
Наврўз, Она табиатга бош эгдим.

Қалб – ойна, унда олам жамоли,
Севгидан руҳ олар инсон камоли,
Кўши кабутар қанотининг шамоли
Дилга тушди – муҳаббатга бош эгдим.

Елкасида тўрт фаслни опичган,
Тупроғига ўлдузларни оптушган,
Ҳар не мушкул чиқса магрур олишган,
Танти ўзбек, мард миллатга бош эгдим!

Ёнаётган дарахт

Тунда яшин тушди боғнинг четига,
Зулмат бойўглидек чекинди карахт.
Вулқондек портлаи қоронгуликда
Ёнаётган дарахт!

Салобатли яшил салтанат эди,
Эркин қуашаларга зангор пойттахт.
Учуннадек тўзитди қуашчаларини
Ёнаётган дарахт!

Нега, нега ёнди?! Кечкурун бехос
Булутлар гулдираб қилгандилар жаҳад, –
Үйгөк ёди, ўзи илк зарбни олди
Ёнаётган дарахт!

Ана, ёнар, ёнар тунга ўчма-ӯч,
Юракдай потирлар ҳар барг оловсахт.
Огоҳ этаётир ўз боғин хавфдан
Ёнаётган дарахт!

Дарахтлар ёнмоқда бугун дунёда,
Ёниб ўзгаларни ўйготмоқ не баҳт!
Дустларимдир барча ёнаётганлар,
Юрагимдир – ЁНАЁТГАН ДАРАХТ!

Кубро эътирофи

Дилим хун, қирмизи юзлардан кўрқдим,

Макрини юз гулга гизлардан кўрқдим.

Одамлар кўрқарлар ёмон кўзлардан,

Мен эсам шу яхши кўзлардан кўрқдим.

Танда жон комиллиг учун имконидир,

Ҳар кимдан бир хато излардан кўрқдим.

Киприкким ер чизса, бир суврат қолур,

Ҳадеб ерга ботгани тизлардан кўрқдим.

Кўрқмадим узун ўйл, залворли юқдан,

Ҳолимин Машҳарда эслардан кўрқдим,

Дала-туз, сувим, ёраб, не хатар,

Қўнмай ўтиб кетган гозлардан кўрқдим.

Кўп кездим шўр ѫамла Баҳор мұхитни,

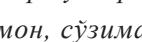
Оролни тарк этган тузлардан кўрқдим.

Илму иймон кўкка ўйл излар бўзлаб,

Дардингдан ҳам бир наф кўзлардан кўрқдим.

Элимнинг биргина, Омон, сўзиман,

Худодан кўрқмаган юзлардан кўрқдим.

Ишдан ҳол сўрдим, ул:
“Ишқ – ҳол эрмас!” – дедим.
“Ишқ – сарбон!” – деди ул,
“Ишқ, айтгил қисматим-ай!”
“Ишқ – фол эрмас!” – деди ул.
“Ишқ, суврат ҳади эм!”
“Ишқ, бу – маъно!” – деди.
“Ишқ, дардинг ўлдирур!”
“Ишқ, бу – даво”, – деди.

“Ишқ, ҳамроҳ ўл!” – дедим,
“Ишқ – сарбон!” – деди ул,
“Ишқ, кел, согидим-ай!”
“Ишқ – армон!” – деди ул.
“Ишқ, сен қалбимдасан!”
“Хотиринг жамму?”! – деди.
“Ишқ! Дийдор истадим!”
“Ишқ ўзи камму?”! – деди.

Тафаккур

“Адабиёт – инсонлар билан ҳазиллашиш учун энг яхши томоша”.

Габриел Гарсиа МАРКЕС

НАШР
КЎРСАТКИЧИ: 100

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 раками билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Козг бичим А-2. Ҳажми – 3 босма табоок. О